

Billedkunst

Kilde 1: At betragte andres lidelser

Kilden er et uddrag fra bogen *At betragte andres lidelser* udgivet af forlaget Tiderne Skifter, 2005, side 100-106. Bogen er skrevet af den amerikanske kulturkritiker Susan Sontag, som igennem en årrække har skrevet flere bøger om det fotografiske billede. I de udvalgte tekststykker fokuseres der på den selvmodsigende dobbeltrolle det fotografiske medie kan spille: at det både kan føre til mobilisering og passivering i forhold til vores opfattelse af konflikter i verdensbrændpunkter.

Side 100

(O)ffentlighedens opmærksomhed er styret af mediernes opmærksomhed – hvilket, helt overvejende vil sige af billeder. Når der foreligger fotografier, bliver en krig ’virkelig’. Således blev protesten mod Vietnam-krigen mobiliseret af billeder. Og på samme måde blev overbevisningen om, at der måtte gøres noget ved krigen i Bosnien, vakt af de årvågne journalister, der aften efter aften i mere end tre år bragte billeder af der belejrede Sarajevo ind i hundrede af millioner hjem – CNN-effekten blev det undertiden kaldt. Disse eksempler understreger den afgørende indflydelse, fotografier har på hvilke katastrofer og kriser, vi ofrer opmærksomhed, hvad vi bekymrer os om og i sidste ende, hvordan vi vurderer disse konflikter.

Side 101

(I) en verden mættet, nej overmættet, med billeder, har de billeder der burde gøre en forskel i stedet en reducerende virkning: vi bliver følelseskolde. I sidste ende gør den slags billeder os bare en anelse dårlige til at føle, dårligere til at føle samvittighedsnag.

(...)

Er det sandt, at vores tilskuerkultur neutraliserer rædselsfotografiernes moralske kraft?

Side 105 - 106

Ifølge en meget indflydelsesrig analyse lever vi i ’skuespilsamfundet’ (Guy Debord). Enhver begivenhed skal gøres til et skuespil for at blive virkelig – det vil sige interessant - for os. Folk stræber selv efter at blive billeder: berømtheder. Virkeligheden har abdiceret. Der er kun repræsentationer: Medier.

(...)

Rapporter om virkelighedens død – ligesom fornuftens død, de intellektuelles død, den seriøse litteraturs død osv. – synes uden synderlig refleksion at være blevet godtaget af mange, som forsøger at

forstå, hvad det er der føles forkert, eller tomt, eller idiotisk triumferende i moderne politik og kultur. Påstanden om at virkeligheden er ved at blive til et skuespil, er udtryk for en rystende provinsialisme. En provinsialisme, der universaliserer seer-vanerne hos en lille veluddannet gruppe, som lever i den rige del af verden, hvor nyheder er blevet forvandlet til underholdning.

(...)

Den antager, at alle mennesker er tilskuere, og den lader perverst og useriøst formode, at der ikke findes virkelig lidelse i verden. Men det er absurd at identificere verden med de områder i de velstillede lande, hvor folk har det tvivlsomme privilegium at være tilskuer til, eller at afvise at være tilskuer til, andre menneskers lidelser.